

shortsea shipping

FILEVRIJ TRANSPORT OP MAAT VAN EUROPA

JANUARI 2011

Ook voor kmo's?
Synergie met het wegtransport?
**Zo organiseert u vervoer langs
de Europese kustwateren**

Europa: het hinterland van Vlaanderen
12 best practices

SSS

Promotie Shortsea Shipping Vlaanderen – www.shortsea.be

De wegen slibben al jaren meer en meer dicht en bedreigen een vlot transport en correcte aflevering van goederen binnen de groeiende Europese economie. Het is evident om naar andere transportmodi te zoeken, meer bepaald het transport van goederen via de Europese kustwateren. Maak kennis met shortsea shipping (SSS)!

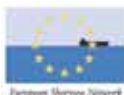

Shortsea shipping

Europees Shortsea Netwerk

Het nationaal of regionaal promoten van shortsea shipping is te beperkt omdat logistieke ketens en SSS per definitie grensoverschrijdend zijn. Bovendien vereist het wegnemen van obstakels een ruimere Europese aanpak en is er interregionaal nood aan communicatie. Het Vlaams promotiebureau was op 1 december 2000 een van de grondleggers van het Europese Shortsea Netwerk (ESN), een informeel netwerk van Europese shortsea promotiebureaus. Dat telt intussen al 23 leden.

Enkele promotiebureaus werken vandaag ook 'intermodaal' (Nederland: spoor-SSS, Vlaanderen: binnenvaart-SSS), zoals de Europese Commissie in 2007 vroeg. De missie van ESN omvat het stimuleren van SSS en het ontwikkelen van initiatieven daarrond. De nadruk ligt op het aanpakken van knelpunten en het intenser maken van de samenwerking. Vooral het communiceren van goede praktijkvoorbeelden ('best practices') tussen de promotiebureaus is belangrijk. Bovendien is er een zeer grote expertise gebundeld in ESN waarop de marktspelers een beroep kunnen doen. www.shortsea.info

Op maat

Omdat het transport van goederen vaak per definitie grensoverschrijdend is, moet het probleem 'Europees' aangepakt worden. De enorm lange Europese kustlijn en honderden havens bieden perspectieven om het maritieme transport langs de Europese kustwateren te promoten als alternatief voor de congestie op de wegen. Eigenlijk bestaat deze 'kustvaart' als transportvorm al lang, maar ze was geografisch beperkt tot de West-Europese kust en werd uitgevoerd door schepen met relatief beperkte capaciteit.

Ruimer dan kustvaart

De Europese Commissie lanceerde midden jaren '90 het hippe 'shortsea shipping' in de plaats van het 'oude' kustvaart en verruimde het werkterrein fors. Geografisch werd het gebied waarin shortsea shipping zich afspeelt, uitgebreid tot heel Europa, inclusief Noord-Afrika, de Middellandse Zee en de Zwarte Zee. Bovendien werd de beperking qua capaciteit verlaten. In bepaalde landen kunnen de SSS-schepen ('coasters') op de binnenwateren varen. Ook deze zee-riviervaart wordt onder SSS gerekend. Zogenaamde 'kruiplijncoasters' gebruiken een stuurhut die kan zakken om onder lage bruggen door te varen. Het voordeel van deze zee-riviertrafiek is dat de lading landinwaarts kan worden geladen of gelost, dicht bij de klant, zonder extra overslag. Hierbij wordt gebruik gemaakt van de binnenvaartfaciliteiten.

Europa als hinterland

Het Vlaamse 'hinterland' zien wij ruimer dan Noord-Frankrijk, het

Vlaams perspectief in een Europese context

Het promotiebureau **Shortsea Shipping Vlaanderen** werd opgestart in 1998, heeft een neutrale niet-commerciële status en fungeert als tussenpersoon die partijen rond de tafel brengt. Door die consequente positie en onze uitgebreide netwerking zijn wij vandaag hét aanspreekpunt voor vragen in verband met intermodale deur/deur transporten.

In oktober 2009 heeft het promotiebureau een **online databank voor shortsea lijndiensten** opgestart. Op www.shortsea.be kun je alle regelmatige lijndien-

sten raadplegen en alle afvaarten van en naar de vier Vlaamse havens opzoeken. Zo vind je snel shortseamogelijkheden om goederen just-in-time bij de klant aan te leveren.

Op zeer regelmatige basis **informer**en wij de markt over nieuwe diensten en **illustreren** we de werking van shortsea shipping (SSS) aan de hand van praktijkvoorbeelden. We leggen steeds meer de focus op die 'best practices' om zowel de kleine als grote exporteur te overtuigen van de mogelijkheden van shortsea ship-

ping. Via onze website www.shortsea.be, een gedrukte nieuwsbrief (4x/jaar) en een e-zine stellen wij die informatie gratis ter beschikking. Interesse? Geef je gegevens door op www.shortsea.be of via shortsea@shortsea.be. Zo blijf je zonder moeite van alle ontwikkelingen op de hoogte!

! Heb je praktische vragen rond je transportketting en lijkt shortsea wel mogelijkheden te bieden? Contacteer ons vrijblijvend op shortsea@shortsea.be of telefonisch op 0032 3 20 20 520.

van Europa

Ruhrgebied en Zwitserland. Europa is het hinterland van Vlaanderen geworden via onze havens, zowel voor import als export. Liefst 40 kustlanden in heel Europa en Noord-Afrika zijn via de vier Vlaamse havens bereikbaar met een netwerk van regelmatige, frequente en betrouwbare shortsea diensten.

Voor elk type lading

Bovendien is er voor elk type lading een aangepast schip beschikbaar. Verladers en hun logistieke partners vinden in shortsea shipping een duurzame schakel in de transportketting.

Modal shift wordt comodaliteit

Europese steunprogramma's eisten lange tijd een vrij strikte 'modal shift' van weg naar alternatieve transportmodi. Intussen heeft de Europese Commissie het nieuwe begrip 'comodaliteit' geïntroduceerd waarbij elke transportmodus op zijn mogelijkheden wordt beoordeeld en op de meest efficiënte manier wordt ingezet in de logistieke keten.

Sneller dan je denkt

Shortsea shipping is een snelle transportmodus omdat het grote hoeveelheden lading in één keer over een langere afstand kan vervoeren. Shortsea stelt de verlader in staat om zijn goederen op tijd bij de klant aan te leveren. Ook voor kleinere partijen kan via de consolidatiediensten een shortsea oplossing geboden worden.

Shortsea shipping evolueert snel

Tien jaar geleden was het begrip amper bekend. Nu duikt het zeer vaak op in de wereld van transport en logistiek. De laatste jaren tekenen zich een aantal specifieke tendensen af:

- Overnames en joint-ventures bij de rederijen hebben een aantal spelers groter en kapitaalkrachtiger gemaakt. Bovendien werd hun vaargebied sterk uitgebreid binnen Europa.
- De reders geloven in de verdere ontwikkeling van shortsea shipping. Zij investeren in nieuwe schepen en verhogen capaciteit en aanbod.
- De havens bouwen hun hubfunctie verder uit. 'Round the world'-spelers willen dat hun lading aan- en afgevoerd wordt via een netwerk van maritieme verbindingen. De zogenaamde feederdiensten en de pure intra-Europese rederijen bieden een enorm aanbod voor de verladers en hun logistieke partners.
- De aandacht voor 'groen' transport groeit bij de bedrijven.
- Verschillende types en formaten van containers worden ontwikkeld en de 45' palletbrede container wordt in het Middellandse Zeegebied geïntroduceerd.
- De belangstelling van wegtransportbedrijven neemt toe. Ook zij kampen met problemen om hun contractueel vastgelegde levertermijnen te respecteren. Meer en meer worden zij 'multimodal provider' en zoeken ze naar synergie met shortsea shipping.

12 Shortsea best practices

1. Wegtransporteur wordt intermodaal provider

Met dank aan de lange kustlijn van Europa

De transportgroep Corneel Geerts heeft al meer dan 20 jaar een visie als intermodaal provider ontwikkeld, waarbij de synergie met shortsea deel uitmaakt van de service aan de klant. 'We maken gebruik van de lange kustlijn van Europa', zegt directeur Marc Geerts. 'Je houdt de investeringen in trekkers in de hand. Je vangt deels het tekort aan chauffeurs op en je mensen hoeven niet meer een hele week van huis te zijn!'

Het bedrijf levert deur-tot-deur leveringen 'just-in-time' uit naar Engeland, Ierland, Zweden, Noorwegen, Finland en Denemarken. In de toekomst is het de bedoeling om ook Spanje via de Zeebrugge-Bilbaodienst te bedienen. Voorts maakt de groep ook gebruik van het spoor in zijn intermodale concepten.

2. Projectlading voor Liverpool

Heiframe van 165 ton van Willebroek naar Engeland

In maart 2010 werd een 165 ton zwaar heiframe van op de G&G kaai in Willebroek (Zeekanaal Brussel-Schelde) rechtstreeks naar de wateren voor de haven van Liverpool verscheept. Na twee maanden productie werd de metalen constructie met een grondvlak van 24 bij 24 meter en een hoogte van 7 meter, op een zeewaardig, drijvend ponton geplaatst aan de kaai in Willebroek.

Om een spoorwegbrug op het Zeekanaal te kunnen passeren, werd het frame in een hoek van 45° geplaatst. Met de hulp van de drijvende vlotkraan 'Brabo' werd in Antwerpen de constructie horizontaal op het ponton gelegd. Nadat de kanaalsleper werd vervangen door een zeesleper, werd het transport voortgezet richting Liverpool. In de wateren voor Liverpool werd het heiframe een onderdeel van een 'offshore work platform' van GeoSea, een dochter van Deme.

3. Ook kleine volumes met shortsea

Vanguard Logistics centraliseert kleine partijen

Vanguard Logistics Services groepeerde kleinere volumes voor één bestemming en laadt ze in containers, verscheept ze per schip en levert ze op bestemming netjes af aan de verschillende ontvangers. Vanguard werkt als neutrale Non Vessel Operating Common Carrier (NVOCC). Sinds de oprichting in 1978 groeide het sterk, mede door overnames zoals van Confreight in 2007.

In september 2007 werd gestart met de bouw van een nieuw Antwerps magazijn, dat op 1 september 2008 in gebruik werd genomen. De gehele site heeft een oppervlakte van 70.000 m², waarvan 40.000 m² magazijn. Er is ook 2.000 m² voorzien voor de opslag van gevaarlijke goederen conform de reglementaire vereisten. Voorts past Vanguard Logistics er alle moderne technieken toe zoals fumigatie, barcoding, scanning, labelling en databeheer van de lading.

4. **Tunnelementen voor Noorwegen** *Stukgoed van Genk naar Oslo of Bergen*

Prefaco nv heeft een contract in de wacht gesleept voor de levering van 200.000 m² tunnelementen naar Noorwegen. Het bedrijf levert in opdracht van de Noorse overheid betonnen wandelementen aan voor een geboorde tunnel. De licht gebogen wandelementen worden geproduceerd in Houthalen. Ze wegen elk 7,2 ton en meten 5 bij 3,8 meter.

De elementen worden in Genk aan boord geladen op een kaai aan het Albertkanaal. Het transport van de eerste lading tunnelementen werd uitgevoerd door een binnenschip en een coaster met overslag in Moerdijk. Later koos Prefaco voor vervoer met een kleinere coaster die tot in Genk kan varen. Zo wordt de extra manipulatie in Moerdijk vermeden. Iedere coaster neemt 200 wandelementen aan boord. Samen met wat extra materiaal weegt elke lading ongeveer 1.600 ton. De coaster vaart rechtstreeks van Genk naar de bouwsite in Oslo of Bergen, zonder extra overslag.

5. **Concertpodia op Europese zeeën** *Eventlogistiek met muzikale noot*

Het succesverhaal van Stageco begon 25 jaar geleden met de bouw van podia voor het Torhout-Werchter festival, nu bekend als Rock Werchter. Vandaag heeft het Belgische podiumbedrijf filialen in België, Duitsland, Frankrijk, Oostenrijk, Nederland en de VS. Als marktleider, exporteert het 95% van zijn productie over de hele wereld. Voor het vervoer van Europese projecten trekt Stageco graag de shortsea kaart.

Voor Europese leveringen heeft de podiumbouwer al aardig wat shortseatransporten op zijn palmares. Voor regelmatige opdrachten in het Verenigd Koninkrijk zet Stageco de vrachtwagens op ferryverbindingen. Het tourpodium van Coldplay werd naar Dublin verscheept. Voor het 3-daagse rockfestival 'T In The Park' in Schotland werden 15 begeleide trailers vanuit Zeebrugge naar Rosyth aan boord geladen. De Zeebrugge-Purfleet dienst nam 25 trailers mee voor de 'Brit Awards', dé jaarlijkse awarduitreiking voor de Britse muziekindustrie in Londen. Vanuit Gent werd gebruik gemaakt van shortsea diensten naar Noorwegen (Brevik) en Zweden (Göteborg).

6. **Shipit ontwikkelt intermodale terminal** *Nieuwe dedicated terminal*

Het Antwerpse bedrijf Shipit verwierf in 2008 een concessie op de Antwerpse linkeroever, grenzend aan de containerterminals van het Deurganckdok. De ontwikkeling van de terminal gebeurt in verschillende fasen. De eerste focus ligt op het opereren als container freight station (CFS) waarbij containers leeggemaakt en gevuld kunnen worden. Via binnenvaart en spoor zal conventionele lading aangevoerd worden. In een verdere fase zal een kaaimuur worden gebouwd waar coasters, feederscheppen en binnenschepen kunnen behandeld worden.

Op termijn wil Shipit een dedicated shortsea- en lichterterminal exploiteren, waar ook transshipment van de aangevoerde deepsea containers uit het Deurganckdok via alle modi mogelijk wordt. Dan zal 90.000 m² totale oppervlakte en 15.000 m² magazijnoppervlakte ter beschikking staan. Shipit organiseert ook het multimodaal transport van bulk- en projectlading, waarbij ook zee-riviercoasters worden ingezet. Als extern logistiek manager organiseert Shipit ook intermodale containertransporten.

7. Van Hool transporteert 30 dubbeldekbussen

Roro van Lier naar Oxford

Bussenfabrikant Van Hool uit Koningshooikt bij Lier verscheepte 99 bussen vanuit Antwerpen naar Algerije. Naast deze shortseatrafiëk doet Van Hool ook geregeld een beroep op maritiem vervoer voor het verschepen van opleggers en bussen naar het Verenigd Koninkrijk. De opleggers vertrekken vanuit Zeebrugge, de bussen vanuit Oostende. Verder organiseert het bedrijf een shortsea transport van hoofdzakelijk opleggers richting Noorwegen vanuit Amsterdam en van bussen naar de Canarische Eilanden vanuit Vlissingen.

De bekende busbouwer verkocht ook 30 dubbeldekbussen aan een Schotse busfirma om pendelaars van Oxford naar Londen te brengen. Sinds juni 2009 werden de nieuwe bussen door de rederij Transeuropaferies vanuit Oostende naar Ramsgate gebracht. Het laatste deel van het traject werd op Britse bodem via de weg afgelegd.

8. Multimodaal vervoer naar Liverpool

*Projectlading via
Antwerpen en Zeebrugge*

Een *deodorizer* van 68 ton, een lengte van 35 meter en een diameter van 4 meter, werd door Transfennica, PortConnect en Atlantic Container Lines veilig van Bilbao naar Liverpool vervoerd.

De machine voor het raffinageproces van olie voor de voedselindustrie werd in Amurrio gebouwd en van daaruit per dieplader naar het 45 km verderop gelegen Bilbao gevoerd. De *deodorizer* werd op het buitendek van de conro 'Friedrich Russ' van Transfennica geladen om de overtocht naar Zeebrugge te maken. Met het binnenschip 'Were Di' van PortConnect ging de lading verder richting Antwerpen, waar het werd overgeladen op een dieplader van de Britse firma GCS Johnson. Die werd als begeleide vracht aan boord gereden van de conro 'Atlantic Concert' van Atlantic Container Lines voor de trip naar Liverpool. De eindbestemming, bij de nieuwe raffinaderij van New Britain Oil op 4 km van de haven van Liverpool, werd met slechts 50 km via de weg bereikt.

9. Ingrediënten voor frisdrank en afwasmiddel

*Prayon gaat multimodaal
met vloeibare bulk*

Prayon, gelegen aan het Zeekanaal Brussel-Schelde in Puurs, vervoert bijna 70 procent van zijn goederen over het kanaal. Dit is de optelsom van zeevaart, shortsea shipping en binnenvaart.

In 2007 besloot Prayon 30.000 ton per jaar liquid phosphoric acid via shortsea te vervoeren naar Immingham in plaats van via de weg. Verder verscheept het jaarlijks 10.000 ton droge bulk voor de cementindustrie per coaster naar Denemarken en zet het multimodaal transport in voor ongeveer 194.000 ton naar verschillende Europese bestemmingen. Prayon vervoert ook 4,7 procent over het spoor en 27 procent over de weg – al dan niet in combinatie met andere modi.

Prayon kiest zo veel mogelijk voor het kanaal. Zo zijn er plannen om een deel van het wegvolume via de terminal in Willebroek te laten verlopen. Volgens de eerste berekeningen zouden ze daardoor nog eens 20.000 ton per jaar van de weg naar het water kunnen brengen.

10. Kesteley en Boskalis verschepen zand en grind

Van Engelse kust naar Gentse voorraad

De Gentse onderneming Kesteley trekt de maritieme kaart. Met de hulp van baggeraar Boskalis legt het een voorraad zand en grind aan in het Gentse Kluisendok. Het grootste deel van de 2 miljoen ton zand en grind dat de onderneming via haar eigen terminals in Gent en Avelgem verdeelt, komt nu uit zee. Kesteley activeerde hiervoor een concessie voor de Engelse kust. Het baggerschip de 'Oranje' van Boskalis pendelde in januari 2009 een tiental keer tussen Gent en de Engelse kust. Zo werd een stevige voorraad aangelegd aan het Kluisendok.

Kesteley kwam met Boskalis overeen dat baggerschepen worden ingezet die op een volgende opdracht wachten of door een storm moeten uitwijken, om zand naar Gent te brengen. Zo kan Boskalis zijn schepen in beweging houden en heeft Kesteley de zekerheid over voldoende voorraad te beschikken in de periodes waarin er geen schepen ter beschikking zijn.

11. Heitrans voert garnalen naar Marokko

Koeltransport over shortsea wateren

De Nederlandse koelvervoerder Heitrans B.V. kiest voor de shortsea dienst van Transennica tussen Zeebrugge en Bilbao voor al haar vervoer naar Marokko. Heitrans zet hiermee een goed voorbeeld voor andere transporteurs van tijdsgoedige en dure of bederfelijke producten zoals groenten en fruit, auto-onderdelen of elektronica. Heiploeg, het moederbedrijf van Heitrans is de grootste garnalenleverancier van Europa.

Voor Heitrans levert de omschakeling van wegvervoer naar scheepvaart een besparing op van 2.000 km tussen Nederland en Marokko. Bovendien neemt de productiviteit per trekker toe. Via shortsea vertrekken er nu slechts drie trekkers voor negen trailers. Voordien vertrokken negen trekkers met negen opleggers. Volgens Rudie De Vries, planner bij Heitrans, duurt het transport nu even lang als voorheen en is het een stuk milieuvriendelijker.

i *Het volledige verhaal vindt u in onze digitale nieuwsbrieven. Surf naar www.shortsea.be > nieuws > nieuwsbrieven, of neem contact op met het promotiebureau.*

12. Duurzame containers bij Colruyt

Groene link met Spanje en Portugal

De Belgische supermarktketen Colruyt bouwt zijn milieubewuste en duurzame aanpak verder uit door te switchen naar shortsea vervoer voor import vanuit het Iberische schiereiland. Producten uit Portugal worden in de haven van Leixoes op het schip geladen richting Antwerpen. Van daaruit vertrekken de goederen per binnenschip naar de haven van Brussel.

Vanuit Spanje gebruikt Colruyt de ro-roverbinding Bilbao-Zeebrugge. Voor de Portugese producten betekent dit een modal shift van 6.500.000 ton/km per jaar en een vermindering van 405 ton CO₂ per jaar. Vanuit Spanje gaat 2.380.000 ton/km per jaar van de weg naar shortsea, wat de CO₂-uitstoot met 125 ton vermindert.

i *Promotie Shortsea Shipping Vlaanderen: Straatsburgdok – Noordkaai 1A, B-2030 Antwerpen, T 0032 3 20 20 520, F 0032 3 20 20 524, shortsea@shortsea.be*

Short Sea Shipping: Long Term Vision

www.shortsea.be

